

Bomhoff

stelsel worden vervangen door betere. De huidige regels zijn ingevoerd in een tijd dat wij ten onrechte meenden te weten dat op 2 januari al bekend was hoeveel mensen er in dat jaar ziek zouden worden. Als die regels worden vervangen, zal dat winst opleveren, maar niemand kan voorspellen hoe groot die zal zijn. Ik heb alle hoop – en met mij het gehele kabinet – dat wij de komende vier jaar in de combinatie van meer geld, efficiency-winst en duidelijker verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen die kaders het recht op zorg kunnen waarmaken. Zoals gezegd, men zal volgende week horen hoeveel meer geld er beschikbaar is.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. Als de perestrojka niet gedegen wordt uitgevoerd, kunnen er ook negatieve effecten optreden. Ik wil niet spreken over luchtballonnen. Wij gaan ervan uit dat de minister het echt goed meent en dat hij graag aan de slag wil. Wij zien dan ook graag een plan van aanpak tegemoet waarin wordt aangegeven welke doelstellingen op welke termijn langs welke wegen gehaald moeten worden.

Ik bespeur een verschil van opvatting tussen de minister van Financiën en die van VWS op het punt van het verkleinen van het pakket. De minister van VWS zegt dat in het Strategisch akkoord staat dat niet aan het pakket getornd zal worden. De minister van Financiën geeft aan dat de premies moeten worden verhoogd of het pakket moet worden verkleind wanneer de kosten voor de zorg hoger uitvallen. Graag een verheldering.

Tot slot heb ik een vraag aan de woordvoerder van de LPF. Wij hebben steeds van de LPF gehoord dat de burger er bij de maatregelen in de gezondheidszorg niet op achteruit zal gaan. Ik begrijp van het kabinet dat het onvermijdelijk is dat de burger een hogere prijs moet betalen. Wat is het standpunt van de LPF in dezen?

Minister **Bomhoff**: Voorzitter. In een uitvoerige brief aan de Kamer heb ik de eerste maatregelen al aangekondigd. Ik zal dit najaar nog meer voorstellen aan de Kamer doen. Al deze voorstellen zullen gaan in de richting van een scherpere aansturing en nadere precisering van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De burgers zullen geïnfor-

meerd worden over de kwaliteit van de zorg en de verbeteringen daarin.

In het Strategisch akkoord is gemarkeerd dat het pakket van het nieuwe stelsel in 2005 sterk zal lijken op het huidige. Tot die tijd blijven wij binnen de aangegeven kaders, en daarna ook trouwens. De fundamentele onzekerheden spelen op langere termijn, namelijk het tempo van de medische vooruitgang en het tempo van de verlenging van de levensverwachting. Niemand kan die onzekerheden goed inschatten. Als het nodig is, zullen op een later moment nieuwe afwegingen gemaakt worden. Dat is echter een geheel andere problematiek. Nu gaat het erom, binnen de verantwoorde financiële kaders het recht op zorg gedurende het gehele jaar waar te maken. Dat recht staat in het regeerakkoord en dat is voor mij het uitgangspunt om in de zorgsector zo efficiënt mogelijk aan het werk te gaan.

De heer **De Graaf** (LPF): Mevrouw Arib vraagt wat wij ervan vinden. Wij zijn heel blij dat er nu eens iemand is die werkelijk de wachtlijsten aanpakt en een beter beleid inzet dan wat er de laatste jaren is geweest. De minister doet dat fantastisch, dus wij zijn daar heel blij mee. Ik denk dat wij veel minder doden in Nederland hebben door de wachtlijsten. Wat vindt zij daarvan? Onze kiezers vinden dat in ieder geval geweldig.

De **voorzitter**: U hebt antwoord gekregen op uw vraag.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Dat is geen antwoord.

De **voorzitter**: Dat is aan u, maar het leidt niet tot een andere procedure. Wij zijn gekomen aan het eind van het vragenuur. Ik vraag de heer Van Oven of hij zo vriendelijk wil zijn om nog een keer naar voren te komen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nummers 28417; 28418; 28419; 28424; 28425; 28426; 28427; 28428; 28429; 28432;

28433 (R1722); 28434 (R1723); 28435 (R1724) en 28436 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor dat wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd. Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken 23490, nr. 236; 23490, nr. 237; 26482, nr. 7; 26842, nr. 7; 28356; 28363; 28368; 28379; 28422; 28474 en 28491 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor de stukken 24036, nr. 260; 26534, nr. 4; 27860, nr. 3; 28000-VII, nrs. 62 en 63; 28000-X, nr. 31; 28000-XII, nr. 68; 28000-XIV, nrs. 87 en 88; 28000-A, nr. 34; 28380, nrs. 84 en 91; 28453 en 28454 voor kennisgeving aan te nemen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de LPF-fractie benoem ik in de Enquêtecommissie Srebrenica het lid Groenink tot lid in plaats van het lid Wijnschenk.

Op verzoek van de PvdA-fractie benoem ik in:

- de vaste commissie voor Defensie het lid Melkert tot plv. lid in de bestaande vacature;
- de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken het lid Arib tot plv. lid in de bestaande vacature.
- de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken het lid Van Oven tot lid in plaats van het lid Melkert;
- de vaste commissie voor Economische Zaken het lid Van Oven tot lid in de plaats van het lid Bussemaker;
- de vaste commissie voor Europese Zaken het lid Van Oven tot lid in de bestaande vacature;
- vaste commissie voor Financiën het lid Van Oven tot lid in plaats van het lid Hamer;
- de commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken het lid Van Oven in plaats van het lid Dijkzema;
- de commissie voor de Rijksuitgaven het lid Van Oven tot lid in de bestaande vacature;
- de commissie voor de Verzoekschriften het lid Van Oven tot lid in de bestaande vacature,
- de vaste commissie voor Binnen-

Voorzitter

landse Zaken en Koninkrijksrelaties het lid Van Oven tot plv. lid in de bestaande vacature;
- vaste commissie voor Justitie het lid Van Oven tot plv. lid in de bestaande vacature.

Het woord is aan de heer De Graaf.

De heer **De Graaf** (D66): Voorzitter. Wij hebben vandaag gesproken over ballonnen en proefballonnen, maar naar mijn mening heeft de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gisteren een proefzeppelin opgelaten met zijn uitspraken in Denemarken over de onhaalbaarheid van de Nederlandse inzet om de landbouwhervorming te koppelen aan de uitbreiding van de Unie. Het is niet alleen een enorme tactische onderhandelingsblunder en zeer amateuristisch, maar uit zijn uitspraken blijkt ook dat hij inhoudelijk een dergelijke koppeling onwenselijk vindt.

Dat roept een aantal prangende vragen op, zeker in dit stadium van de discussie in Europa over de uitbreiding en de landbouwhervorming. Deze vragen gaan over de coördinatie van het Europees beleid en de duidelijke passages in het regeerakkoord over de standpunten van de Nederlandse regering. Het roept ook de vraag op of de staatssecretaris voor Europese zaken überhaupt nog in staat is, verantwoord te onderhandelen, nadat de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij zijn positie heeft lek geschoten.

Om die reden verzoekt mijn fractie om een spoeddebat te houden, als het kan nog heden, en daarvoor de minister-president, de minister van LNV en de staatssecretaris voor Europese zaken uit te nodigen. Ik heb begrepen dat enkele collega's, onder wie de heer Zalm van de fractie van de VVD, dit verzoek graag ondersteunen.

De **voorzitter**: Alvorens het woord te geven aan andere leden, indien daarom wordt gevraagd, doe ik het volgende voorstel naar aanleiding van het verzoek van de heer De Graaf, namelijk om hedenmiddag na afloop van het debat over het VAO over de huursubsidies meteen het gevraagde debat te houden. De spreektijden daarbij zijn vijf minuten per fractie.

De heer **Timmermans** (PvdA): Mijn

fractie ondersteunt van harte het verzoek van de heer De Graaf en gaat graag akkoord met uw voorstel.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter. Mijn fractie hecht eraan, nog vandaag te debatteren over de additionele arbeid.

De **voorzitter**: Mijn voorstel is, het debat over het VAO huursubsidies meteen na de stemmingen te houden. Daarna volgt het debat dat zojuist is aangevraagd door de heer De Graaf met de minister-president, de minister van LNV en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken. Vanavond zullen wij debatteren over de gesubsidieerde arbeid. Dat wil zeggen dat het debat over het wetsvoorstel DNA later deze week aan de orde zal komen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Bussemaker.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter. Mijn fractie is blij dat er eindelijk een staatssecretaris voor emancipatie- en gezinszaken is gevonden, de heer Khee Liang Phoa. Het is niet het buurmeisje van de heer Hoogendijk geworden, maar wel de schoonvader van de heer Varela. Zo blijft het in de familie, zullen wij maar zeggen.

De langdurige gang van zaken rond deze benoeming heeft veel vragen opgeroepen. Mijn fractie wil graag van de regering een brief ontvangen, waarin verantwoording wordt afgelegd over hetgeen sinds het aftreden van mevrouw Bijlhout is gebeurd om deze positie in het kabinet te bezetten. Wij willen deze brief graag ontvangen van de minister-president en wij vragen hem uit te leggen wat er sinds het aftreden van mevrouw Bijlhout is gebeurd om een kandidaat voor het staatssecretariaat te vinden, waarom mevrouw De Vilder op het laatste moment van een benoeming afzag en waarom het twee weken moest duren voordat zij een gesprek met de minister-president had. Kan de minister-president in die brief ook ingaan op het emancipatiegehalte van het kabinet? Met de benoeming van een man op emancipatiezaken is het toch al dramatisch geringe aantal vrouwen in dit kabinet nog verder afgenomen. Moet een man op deze

positie worden gezien als teken van achtergebleven emancipatie?

De **voorzitter**: Bij de regeling van werkzaamheden moet u zich tot de procedure beperken.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Of moet het worden gezien als een opdracht om invulling te geven aan de leus van de minister-president: een echte vent durft pappa te zijn? Ik heb gisteren begrepen dat de heer Phoa ook al heeft aangekondigd dat hij een eigen emancipatienota heeft geschreven: "It takes two to tango". Ik wil graag dat deze nota naar de Kamer wordt gestuurd.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder naar de minister-president.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Halsema.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter. Volgens Statewatch, een Europese burgerrechtenorganisatie, vinden er geheime besprekingen plaats tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten over uitlevering van Europese onderdanen en over vergaande strafrechtelijke samenwerking. Inmiddels schijnt er ook een conceptakkoord te zijn over die samenwerking, dat vrijdag a.s. in aanwezigheid van de Amerikaanse minister Ashcroft in de Europese raad van ministers van justitie wordt bediscussieerd. Morgen vergadert de Tweede Kamer in voorbereiding hierop. Graag zou ik, voorafgaand aan het debat in de Kamer, het geheime conceptakkoord ontvangen, evenals een brief waarin het Nederlandse standpunt over dat akkoord wordt toegelicht en een agenda van het geplande verloop van het gesprek tussen de Europese en de Amerikaanse ministers. Dit verzoek doe ik mede namens het kersverse kamerlid Gerrit-Jan van Oven.

De **voorzitter**: U doelt op de vergadering van de vaste commissie voor Justitie. Daarmee geeft u eigenlijk zelf al aan dat u het ook via een procedurevergadering van de commissie had kunnen vragen. Spoedshalve stel ik nu voor, het

Voorzitter

stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter. U geeft precies de reden aan waarom ik het zo heb gedaan. De procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie vindt pas morgenmiddag plaats.

De **voorzitter**: Ik heb niet gevraagd of er nog leden wilden reageren op het verzoek van mevrouw Halsema. Ik zie dat de heer Van Haersma Buma dat had willen doen. Ik geef hem alsnog de gelegenheid.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Voorzitter. Ik denk dat het inhoudelijk gezien heel goed is dat wij morgen praten over de hele agenda van de JBZ-raad. Terrorismebestrijding en de onderhandelingen met Amerika over eventuele verdragen staan echter gewoon op de agenda. Dan vind ik het veel beter om dit morgen in het debat te vragen. Ik denk namelijk dat de brief die wij zouden krijgen, niet meer is dan de spreektekst die de minister anders morgen als antwoord zou geven.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Ik vind dit nodeloos somber over de openheid van het nieuwe kabinet. Ik bezie dat ook vanuit een heel ander perspectief. Er ligt bovendien een conceptakkoord over strafrechtelijke samenwerking. Het lijkt mij dat voordat ministers daarover praten, de Kamer in de gelegenheid moet zijn geweest om dat in te zien.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het volledige stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van Heemst.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Voorzitter. Afgelopen vrijdag heeft de bestuursrechter een uitspraak gedaan over de rechtsgeldigheid van het wijkverbod dat de burgemeester van Rotterdam heeft opgelegd teneinde in een aantal wijken de overlast en de criminaliteit terug te dringen. Kan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-

relaties ons in een brief zijn reactie geven op die uitspraak? Kan hij daarin uit de doeken doen of hij dat een effectief middel vindt om de overlast en de criminaliteit in een aantal kwetsbare wijken terug te dringen? Wil hij voorts ingaan op de vraag of er nog andere afspraken met de steden gemaakt kunnen worden om met succes de leefbaarheid en de veiligheid in die wijken te ondersteunen? Ook de rechter heeft duidelijk gemaakt dat het wijk- en straatverbod alleen als laatste redmiddel mag worden ingezet, nadat allerlei andere aanpakken zijn beproefd.

De heer **De Grave** (VVD): Voorzitter. Waarom kan dit niet in de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie aan de orde worden gesteld?

De heer **Van Heemst** (PvdA): Voorzitter. Ik neem dit mee als een blijk van adhesie aan mijn verzoek en dan is het verzoek...

De heer **De Grave** (VVD): Ik vind het verzoek interessant, maar ik zie het graag geagendeerd worden in de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Ik ben blij met de adhesie. Het is een urgente kwestie. Ik wil er vandaag bij de regeling van werkzaamheden graag de aandacht van de minister voor vragen.

De heer **De Grave** (VVD): Daar hebben wij procedurevergaderingen voor. Ik geloof niet dat het absoluut vandaag moet. De heer Van Heemst kijkt mij aan als of hij het in Keulen hoort donderen, maar wij hebben er vorige week over gesproken. Toen heeft de Kamer gezegd dat de regeling van werkzaamheden echt alleen voor zeer spoedeisende zaken bedoeld is, die ogenblikkelijk moeten worden geagendeerd. Dit is op zich een belangrijk onderwerp. Daar doe ik niets aan af. Ik ben er ook zeer in geïnteresseerd. Toch moet het niet via de plenaire regeling van werkzaamheden lopen, maar via de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Ik vind het een urgente kwestie. Wie het debat in de grote steden volgt en ziet

wat daar aan de hand is, zal dat ook moeten onderschrijven.

De heer **De Grave** (VVD): Alles wat de Kamer aan de orde stelt, is urgent. De vraag is of het bij de algemene regeling van werkzaamheden hoort.

De heer **Rietkerk** (CDA): Het is een actueel onderwerp. Donderdag hebben wij de procedurevergadering van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Ik denk dat het onderwerp daar thuishoort. Daar kan het prima op de agenda staan.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Deze twee reacties laten zien dat het verstandig was om het vandaag al aan de orde te stellen, want nu wordt het weer getouwtrek tussen Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Ik vind het dringend, ik vind het urgent. De politici, de burgemeesters en de bestuurders in de grote steden...

De **voorzitter**: Ik geloof niet dat het de bedoeling van de heren De Grave en Rietkerk was om u nog een keer uw punt inhoudelijk naar voren te laten brengen. Dat hebt u reeds gedaan.

Ik deel wel aan de Kamer mee dat mede naar aanleiding van de gedachtewisseling in de regeling van werkzaamheden van vorige week in het Presidium is besloten dat er op korte termijn zal worden gewerkt aan het verscherpen van de criteria voor het al dan niet toelaten van zaken in de regeling van werkzaamheden, dit ook ter ondersteuning van de voorzitter.

Ik stel voor, dit gedeelte van het stenogram door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Crone.

De heer **Crone** (PvdA): Voorzitter. Ik verzoek het kabinet namens de PvdA-fractie om de notitie over normen en waarden van de heer Heinsbroek, die zojuist ook in het debat werd aangehaald, naar de Kamer te sturen. Wij hebben de tekst nu wel integraal in de krant gelezen, maar wij zouden hem graag van het kabinet zelf hebben.

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik stel voor, dit gedeelte van het stenogram door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Dan gaan wij nu stemmen. De minister van Justitie verontschuldigt zich voor de stemmingen in verband met een debat in de Eerste Kamer. De minister van Buitenlandse Zaken excuseert zich voor de stemmingen in verband met zijn verblijf in de Verenigde Staten. De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken is wel aanwezig.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de artikelen 139f en 441b van het Wetboek van Strafrecht (uitbreiding strafbaarstelling heimelijk camera-toezicht) (27732)**.

(Zie vergadering van 4 september 2002.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

De heer **Teeven** (LN): Voorzitter. De minister van Justitie heeft bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Kamer, vorige week, de bij onze fractie levende bezwaren niet weg kunnen nemen. Integendeel. Onze fractie zal de steun aan dit wetsvoorstel onthouden om een aantal redenen.

Wij vinden de geboden privacy-bescherming een wassen neus. Wij denken dat een heleboel dingen al publiek- en privaatrechtelijk zijn geregeld. Aan symboolwetgeving bestaat bij onze fractie geen behoefte. Het bedrijfsleven en de verzekeraars worden naar ons oordeel door de aanneming van dit wetsvoorstel op onnodige kosten gejaagd. De uitvoering van het wetsvoorstel brengt onnodige procedures met zich voor het bedrijfsleven. Verder zijn, zoals in het debat al aan de orde is geweest, discussies over de camerabeelden die worden gebruikt in strafzaken voer voor raadsleden in strafzaken over onrechtmatig verkregen bewijs. Daardoor gaan die strafzaken allemaal veel langer duren in een tijd

dat er ook nog eens wordt bezuinigd op de rechterlijke macht.

Samengevat is ons standpunt: geen regeltjes om de regeltjes, effectieve bescherming van veiligheid en eigendommen niet nodeloos belemmeren, het bedrijfsleven niet op onnodige kosten jagen en in een tijd van bezuinigingen, ook bij de rechterlijke macht, strafzaken niet onnodig gecompliceerd maken. Het is een wetsvoorstel uit de tijd van Paars II. Onze fractie had van dit kabinet iets anders verwacht.

□

De heer **Stuger** (LPF): Voorzitter. Vorige week hebben wij de minister van Justitie wat uitspraken trachten te ontlokken omtrent het heimelijk cameratoezicht. Dat is ons niet gelukt. Daardoor geeft dit wetsvoorstel te beperkte mogelijkheid voor heimelijk cameratoezicht. Wij zijn voor brede opsporingsmogelijkheden, dus wij kunnen helaas niet akkoord gaan met dit wetsvoorstel.

In stemming komt het amendement-Van Heemst c.s. (stuk nr. 8).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en D66 voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel II en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie en de SGP voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **Irak**,

- weten:

- de motie-Koenders/Th.C. de Graaf over een gemeenschappelijk EU- en NAVO-standpunt en een

VN-Veiligheidsraadresolutie (23432, nr. 57);

- de motie-Van Bommel over afwijzen van een aanval op Irak (23432, nr. 58);
- de motie-Karimi over het de VS ervan weerhouden, een oorlog tegen Irak te beginnen (23432, nr. 59).

(Zie vergadering van 5 september 2002.)

De **voorzitter**: De leden Van Bommel en Karimi hebben hun moties op stuk 23432, nrs. 58 en 59, samengevoegd tot de volgende motie:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Verenigde Staten zich blijkbaar voorbereiden op een oorlog tegen Irak;

overwegende dat een aanval tegen Irak volgens het internationale recht niet is gelegitimeerd;

van mening dat een oorlog tegen Irak de stabiliteit in het Midden-Oosten en de wereldvrede ernstig en vergaand kan verstoren;

van mening dat het reële gevaar dat uitgaat van het regime van Saddam Hoessein en van het Iraakse wapenprogramma het beste op een niet-militaire wijze aangepakt kan worden door het ter plekke inspecteren, verifiëren en vernietigen van verboden wapens;

verzoekt de regering een aanval op Irak af te wijzen en zowel bilateraal als in EU-, NAVO- en VN-verband alles in het werk te stellen om de Verenigde Staten ervan te weerhouden om een oorlog tegen Irak te beginnen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is voorgesteld door de leden Karimi en Van Bommel. Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 60 (23432).